

6113 sayılı Kanun uyarınca ilgili dönem kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın olağanüstü yedekler hesabında izlenen tutarın geçmiş yıl dönem zararlarına mahsubu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[6-2015/250]-241883
Tarih	08.12.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[6-2015/250]-241883

08.12.2016

Konu : 6113 sayılı Kanun uyarınca ilgili dönem kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın olağanüstü yedekler hesabında izlenen tutarın geçmiş yıl dönem zararlarına mahsubu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, elektrik perakende satış alanında faaliyet gösteren şirketinizin tamamı TEDAŞ'a ait bir anonim şirket iken Özelleştirme Kanununa göre 31/07/2013 tarihinde özelleştirildiği, özelleştirme işlemi öncesinde 6113 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bir Kısım Borç ve Alacaklarının Düzenlenmesine Dair Kanun kapsamında yapılacak borç ve alacak netleştirmeleri, takas ve mahsup işlemleri ile terkin işlemleri sonucunda ortaya çıkan ve olağanüstü yedekler hesabında izlenen tutarların, geçmiş yıl dönem zararlarından mahsup edilmesi durumunda, mahsup edilen tutarların nasıl vergilendirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasında, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, fıkra da belirtilen kişi ve kurumların bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları belirtilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında vergiyi doğuran olay gelirin elde edilmesiyle gerçekleşmekte olup gelirin elde edilmesi, ticari ve zirai kazançlarda tahakkuk esasına, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarda tahsil esasına, menkul sermaye iratları ile ücret gelirlerinde ise hukuki ve ekonomik tasarrufun gerçekleşmesine bağlanmıştır.

Menkul sermaye iratları açısından vergiyi doğuran olay niteliğinde olan hukuki ve ekonomik tasarrufun gerçekleşmesinde, gelirin sahibi tarafından talep edilebilir hale gelmesi anlamına gelen hukuki tasarruf aşaması, gelirin istendiği anda sahibine ödenecek hale gelmesi anlamına gelen ekonomik tasarruf aşamasınca izlenmekte olup söz konusu menkul sermaye iradının fiilen tahsil edilip edilmemesi gelirin elde edilmesine etki etmemektedir.

Kâr dağıtımına ilişkin esasları düzenleyen Türk Ticaret Kanununun anonim şirketlerle ilgili 509 uncu maddesinde, kâr payının ancak net dönem kârından ve serbest yedek akçelerden dağıtılabileceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 6113 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bir Kısım Borç ve Alacaklarının Düzenlenmesine Dair Kanunun 2 nci maddesinde;

"(1) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine olanlar ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülmekte olan dengeleme ve uzlaştırma faaliyetleri kapsamında olanlar hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının bu Kanunun yayımından önceki ay sonu itibarı ile birbirlerine olan ödenmemiş borç ve alacakları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesinin (g) fıkrası kapsamında hesaplanan fer'iler, TEİAŞ dengeleme ve uzlaştırma faaliyetleri ile ilgili gecikme cezaları hariç olmak üzere terkin edilerek Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine devrolunur ve aynı kuruluşa ilişkin borç ve alacaklar netleştirilerek muhasebeleştirilir.

...

(7) Bu Kanun kapsamında yapılacak borç ve alacak netleştirmeleri, takas ve mahsup işlemleri ile terkin işlemleri sonucunda oluşacak gelir ve giderler, dağıtılabilir ticari kârın ve kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz."

hükümleri yer almıştır.

Buna göre, 6113 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca ilgili dönemde kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın olağanüstü yedekler hesabına aktarılmış olan tutarların, işletmeden çekilmesi halinde bu tutarlar öncelikle kurumlar vergisine, vergi sonrası dağıtılan kazancın da elde edenin hukuki niteliğine göre kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulması gerekir.

Bu çerçevede, anılan Kanun kapsamında olağanüstü yedekler hesabına aktarılmış olan tutarların geçmiş yıl zararlarına mahsup edilmesi halinde, dağıtılabilir ticari kârın tespitinde dikkate alınamayacak olan bu tutarların öncelikle kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir. Ancak nakden veya hesaben bir ödeme bulunmadığından kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi yapılması gerekmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026